

ת"פ 42595/06/15 - מדינת ישראל נגד מוחמד עליאן, מחמד עליאן

בית המשפט המחוזי בירושלים

לפני כב' השופט רפי כרמל

המאשימה

ת"פ 42595-06-15

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד

הנאשמים

1. מוחמד עליאן

ע"י ב"כ עו"ד חליאלה

2. מחמד עליאן

ע"י ב"כ עו"ד ראבח

פסק דין

1. אשמתם של הנאשמים נקבעה, על יסוד הודאתם בכתב האישום המתוקן, בעבירת חברות בארגון טרור, לפי סעיף 3 לפקודה למניעת טרור, תש"ח-1984, ובהתפרעות, עבירה לפי סעיף 152 **לחוק העונשין, תשל"ז-1977** (להלן: "**החוק**"). אשמתו של נאשם 1 נקבעה, בנוסף, בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה, עבירה לפי סעיף 329(2) לחוק. באשר לנאשם 2, אשמתו נקבעה גם בעבירות הבאות: ניסיון הצתה, עבירה לפי סעיף 448 רישא בצירוף סעיפים 25 ו- 29(ב) לחוק, וסיוע להצתה, עבירה לפי סעיף 448(א) סיפא בצירוף סעיף 31 לחוק. הסדרי הטיעון עם הנאשמים לא כללו הסכמה לענין העונש.

העבירות

2. ואלה המעשים בהם הורשעו הנאשמים, על פי עובדות כתב האישום המתוקן: **האישום הראשון, הנוגע לחברות בארגון טרוריסטי, מתייחס לשני הנאשמים**, לפיו שניהם היו חברים בארגון הטרוריסטי "החזית העממית לשחרור פלסטין (חבש)" (להלן: "**הארגון**") למן מועד גיוסם. נאשם 1 גויס בשנת 2010 ונאשם 2 גויס בשנת 2012. הנאשמים היו חברים בחוליה של הארגון שמנתה 5 חברים ופעלה בעיסאווייה. מפגשיה נערכו מעת לעת בכלי רכב של אחד החברים בעיסאווייה, במהלכם לימד מפקד החוליה את חברי החוליה, ובכללם הנאשמים, אודות הארגון, מפקדיו, שוחח עימם על המצב הפוליטי והדריכם כיצד לנהוג במקרה שיעצרו. מפגשים אלה נמשכו עד סמוך למעצרו של שניים מחברי החוליה בחודש אפריל 2015. בנוסף לכך, פעלו הנאשמים יחד עם חברי החוליה במסגרת "ועדת הבריאות" שבעיסאווייה, המזוהה עם הארגון, והוצאה לחוק לאחר מעצרו של הנאשמים ביום 9.6.15, במסגרתה השתתפו בטיולים ברחבי הארץ, בתהלוכות ובימי ציון של הארגון, בביקורים אצל אסירים משוחררים כנציגות מטעם הארגון. **האישום השני נוגע לנאשם 1 ומתייחס לעבירת ההתפרעות וחבלה בכוונה מחמירה**, לפיו ביום 2.7.14, יום מותו

של הנער מוחמד אבו חדיר ז"ל, בסמוך לשעה 15:00, השתתף נאשם 1 יחד עם אחרים בהפרות סדר בעיסאווייה, במהלכן יידה ביחד עם אחרים אבנים לעבר כוחות המשטרה שהיו במקום, ובשעה 16:30 יידה שני בקבוקי תבערה, שקיבל מאחר, לעבר ג'יפ משטרה שהיה במקום. בקבוקי התבערה נפלו בסמוך לג'יפ. **האישום הרביעי נוגע לנאשם 2 ומתייחס לעבירות התפרעות וניסיון הצתה בצוותא חדא**, לפיו בראשית שנת 2014 יידה נאשם 2 אבנים לעבר תחנת הדלק שבפאתי עיסאווייה ממרחק 50 מ' לערך, בעוד שחבריו מיידים בקבוקי תבערה ליעד זה. **האישום השישי נוגע לנאשם 2 ומתייחס לעבירת הסיוע להצתה**, לפיו ביום 16.11.13 נפגש נאשם 2 עם ארבעה אחרים בעיסאווייה שהיו מצוידים בבקבוקי תבערה. בהתאם לתוכנית שנרקמה ביניהם, עמד נאשם 2 על הר בנקודת תצפית ממנה והשקיף על האחרים במטרה להזהירם אם יגיעו כוחות ביטחון למקום. האחרים השליכו את בקבוקי התבערה לעבר בית כנסת בגבעה הצרפתית, שהציתו את חלון המבנה ופגעו בקיר.

טענות הצדדים

3. ב"כ המאשימה עותר להרשעת הנאשמים ומדגיש כי הינם בגירים, חברותם בארגון החזית העממית נמשכה שנים לא מבוטלות, ואינה עומדת לבדה, שכן באותה תקופה הם ביצעו גם פעילות אלימה שבדרך נס לא עלתה בחיי אדם. נאשם 1 החל חברות זו כבר בגיל 15 שנים, ונאשם 2 - בטרם הגיע לגיל 17, והשניים המשיכו בכך עד למעצרים. לעמדת המאשימה, הגנה על ביטחון המדינה מחייבת להיאבק בתשתית של ארגוני הטרור, אשר הבסיס שלהם מהווה כר פורה לפעילות ביטחונית. בפסיקה של בית המשפט העליון ישנה התייחסות לכך שפעילות של ארגון טרור עשויה לכלול גם פעילות לגיטימית. בנוגע עם **האישום הראשון** ובנסיבות דנן, טוענת המאשימה למתחם ענישה של 12-24 חודשים, ומפנה לכך שראש החוליה נדון ל - 24 חודשי מאסר וקנס של 1,500 ₪, לאחר שהודה במסגרת הסדר טיעון הכולל הסכמה לענין העונש.

לגבי **האישום הנוסף של נאשם 1**, נטען כי הערכים המוגנים הם שמירת הסדר הציבורי והגנה על גופם וחייהם של כוחות הביטחון. כמו כן, מדובר גם בפגיעה בסמלי שלטון ופוטנציאל הנזק היה עלול להיות רב אילו הג'יפ היה מתלקח, ומכאן חומרת העבירה. חלקו של נאשם 1 היה משמעותי והוא ביצע מעשיו בתעוזה עבריינית, בעת שהיה למעלה מגיל 19 שנים, והבין היטב את משמעות מעשיו, שכאמור, נעשו בד בבד עם חברותו בארגון טרור. המעשים בוצעו ביום בו בערו רחובות ירושלים וכוחות הביטחון התמודדו עם הפרות סדר רבות. נוכח חומרת המעשים עותרת המאשימה למתחם ענישה כולל לתקופת 5 - 9 שנים.

לענין **נאשם 2 והאישום הרביעי**, הדגישה המאשימה כי נאשם 2 יידה אבנים בצוותא עם חבריו אשר זרקו בקבוקי תבערה לעבר תחנת דלק בניסיון להציתה. בנסיבות אלה הסיכון שנשקף לתחנת הדלק הוא רב וברור. לפיכך, עותרת המאשימה למתחם ענישה של 2 - 4 שנות מאסר. המאשימה ציינה גם כי נאשם 2 ביצע את העבירות באישום הזה ובאישום השישי בעת שתלוי ועומד נגדו הליך בבית המשפט. באשר **לאישום השישי**, הקודם מבחינה כרונולוגית לאישום הרביעי, הודגש כי נאשם 2 חבר לאחרים, שכל כוונתם ליידות בקבוקי תבערה לעבר בתי יהודים. נאשם 2 הציע עצמו כתצפיתן, השקיף על ביצוע המעשים ואישר את ביצועם. הבקבוקים הושלכו על בית כנסת במטרה להציתו, ואחד מהם התלקח וגרם לנזק. בענין זה הגישה המאשימה הצהרת נפגע שהגיש מר גד מאיר, שנקרא למקום על ידי אחד מחברי בית הכנסת, ותיאר את הנזק למבנה, שתיקונו הוערך בכמה אלפי שקלים. המאשימה הדגישה כי מדובר באירוע מתוכנן מראש, שהתבצע על רקע אידאולוגי נגד יהודים ונגד סמל יהודי במטרה לפגוע בו. המאשימה טוענת למתחם ענישה של 18 - 30 חודשי מאסר. **נטען כי עניינם של ארבעה, מתוך חמישה מהשותפים באירוע, מתנהל בפני מותב אחר, והעונש לו טענה שם המאשימה היה בטרם החמרת מדיניות הענישה ונע במתחם של 2 - 4 שנות**

מאסר. הם נדונו ל - 3 שנות מאסר הכוללים גם ענישה בגין אירועים נוספים בהם היו מעורבים. ערעורה של המאשימה התקבל, עונשם הוחמר בבית המשפט העליון והוטל על כל אחד גם פיצויים בסך 2,000 ₪.

המאשימה טענה עוד כי אירועי האלימות בירושלים, ובפרט התפרעויות, יידוי אבנים וזריקת בקבוקי תבערה, הפכו למכת עיר של ממש, הפוגעת פגיעה קשה בתושבי ירושלים וביכולתם לחיים חיים תקינים בעיר, ופוגעת גם בכוחות הביטחון וביכולתם לפעול באופן חופשי בשכונות שלמות בירושלים, וכך נפגעים גם שכניהם של הנאשמים ודומיהם. לפיכך, יש להטיל ענישה מרתיעה שתסייע בצמצום התופעה, ולהעביר מסר שמי שמבצע מעשים אלה ירחק מהחברה, ולא כפי שנתפסים המעשים על ידי הנאשמים, כתופעה לגיטימית ומעשה גבורה. **באשר לקביעת העונש בתוך מתחמי הענישה**, נטען כי אין להתחשב בגילם הצעיר יחסית של הנאשמים, שכן גילם של המבצעים את סוג העבירות דנן הולך ופוחת. לגבי **נאשם 1**, נטען כי האחריות שלקח הנה מצומצמת, הוא לא הפנים את הפסול שבמעשיו, ושירות המבחן המליץ על עונש מוחשי. לפיכך, עותרת המאשימה על עונש של 14 חודשי מאסר לאישום הראשון, ולאישום השני - 5.5 שנות מאסר. לעמדתה, יש להשית את העונשים במצטבר, כך שיגזרו 6 שנות מאסר על נאשם 1, מאסר על תנאי וקנס משמעותי. לגבי **נאשם 2**, הודאתו באה לאחר 9 חודשים ודיונים חוזרים ונשנים. גם הוא ביצע את המעשים במקביל לפעולתו בארגון הטרור ואף מסלים את פעילותו. העונש שהוטל עליו בחודש ספטמבר 2014 בגין עבירות ממין הענין, אותן ביצע לאחר תכנון ובצוותא, היה עונש מקל מאוד וללא מאסר על תנאי להפעלה. המאשימה עותרת לעונש של 14 חודשי מאסר לאישום הראשון, ולצבור את העונשים, כך שיוטלו עליו 6.5 שנות מאסר. כמו כן, המאשימה מבקשת גם הטלת עונשי מאסר על תנאי, קנס ופיצוי על שני הנאשמים.

4. ב"כ **נאשם 1** טוען כי המאשימה עותרת לעונשים שמעולם לא נפסקו, ומטרתה למתוח את רמת הענישה למעלה באופן שאינו ראוי וללא התייחסות לתיקון 113 לחוק העונשין. לעמדת הסנגור הפסיקה אינה מלמדת על מדיניות של החמרה בענישה בעבירות התפרעות ויידוי אבנים. כמו כן, מתנגד הסנגור לטענה כי מדובר בתופעה שהפכה לגיטימית בחברה ערבית, וטוען כי אין לכך התייחסות גם בתסקיר שירות המבחן, עליו התבססה המאשימה בטעונו. הסנגור הדגיש כי נאשם 1 הודה עוד במשטרה ולפני שירות המבחן, מהתסקיר שנערך בעניינו עולה כי הוא אדם שנטל אחריות והביע חרטה, סיכויי שיקומו הינם רבים והוא עבד לפרנסתו לפני שנעצר. התחברותו לארגון נעשה אך מתוך לחץ חברתי והיגררות, שלא מיוזמתו או מטעמים אידאולוגיים. ענין זה מתיישב עם העובדה שמדובר במי שזו לו ההסתבכות הראשונה עם החוק. פעילות נאשם 1 בארגון היתה חברתית וגלויה לתושבי הכפר, ולראיה, הארגון נאסר רק לאחר מעצרו של הנאשמים. לא מדובר בפעילות במסגרת ארגון שחותרת לפגיעה באדם או ביסודות המשטר או ביטחון המדינה. כמו כן, הנאשם 1 היה כבן 15 שנים בלבד, ויש להתחשב בכך ולגזור את עונשו בתחתית המדרג. **באשר לאישום השני**, נטען כי מדובר בבקבוק תבערה שלא דלק, ולא מדובר בהצתה או בניסיון הצתה. לטענת הסנגור, אין הבדל בין עבירה זו לבין יידוי אבן. כמו כן, לא ניתן לייחס לנאשם תכנון מראש, שכן מדובר באירוע של הפגנה או התפרעות ספונטנית ורגשית שהתלקחה כשבסמוך לה נחטף ונרצח נער ערבי. הנאשם נגרר כאן אחרי אחרים. הוא לא יצר נשק או הכין את בקבוקי התבערה בעצמו. כמו כן, הוא השליך את הבקבוקים על רכב ולא פגע בו.

הסנגור טוען כי מתחם הענישה הוא 8 - 12 חודשי מאסר לכל אישום הנוגע לנאשם 1. הסנגור מפנה לע"פ **7517/15 מדינת ישראל נ' עביד (2016)**, שם בית המשפט העליון אמנם החמיר בענישת הנאשמים, אך לא התייחס למתחם הענישה שקבע בית המשפט המחוזי לעבירה של יידוי בקבוקי תבערה, הנע בין 12 ל - 50 חודשים. הסנגור מבקש להסתפק בתקופת מעצרו של נאשם 1, שלטענתו, ריצה תקופה של למעלה משנה במעצר תנאים קשים.

5. סנגורו של **נאשם 2** הדגיש כי אין לזקוף לחובתו של נאשם זה את העובדה שהודאתו באה לאחר 9 חודשים, שכן זו ניתנה לאחר שנעשה תיקון משמעותי ומהותי בכתב האישום. לעומת זאת, יש לזקוף לזכותו של נאשם 2 את הודאתו, ואת אי התנגדותו להארכת מעצרו בבית המשפט העליון. לעמדת הסנגור, ההגנה ניסתה לקדם את התיק ככל האפשר ויש להתחשב לכך לקולה בקביעת עונשו של נאשם 2. באשר ל**אישום הראשון**, נטען כי נאשם 2 צורף לארגון כאשר היה קטין בן 16 שנים, ועסק בפעילות אזרחית שלא היתה אסורה בחוק. הסנגור מדגיש כי אין להעניש אדם על משהו שלא היה אסור בחוק. בנוסף, פעילות זו התרחשה זמן רב לפני מעצרו של הנאשם, וחלק ניכר מממנה נעשתה כאשר היה קטין. באשר ל**אישום הרביעי**, נטען כי נכתב מפי הנאשם, ששיתף פעולה למן חקירתו במשטרה, והסנגור מבקש כי יזקף לזכותו שהעבירה נעברה ממש בתחילת שנת 2014. כמו כן, הנאשם לא יידה בקבוק תבערה, אלא הסתפק ביידי אבנים. המרחק ממנו יודו האבנים ובקבוקי התבערה היה רב (50 מ') ובנסיבות אלה פוטנציאל הנזק הוא אפסי וממילא לא הייתה פגיעה בתחנה. עוד נטען כי יש להתחשב לקולה במסגרת הביצוע בצוותא בכך שנאשם 2 לא הכין או הביא את הבקבוקים, ועונשו צריך להתייחס רק למעשה של ניסיון בלתי צליח של היזק בזדון והתפרעות. לגבי **האישום השישי**, נטען כי האירוע לא היה ביוזמת נאשם 2, הוא הציע לשמש תצפיתן ולעמוד במקום מרוחק, וזאת בניסיון להתחמק מהחבורה ולהישאר רחוק. לא בכדי העבירה שיוחסה הנה סיוע להצתה. הלכה למעשה, לא ברור אם בפועל הנאשם סייע במעשיו, אם התריע או היה בקשר עם היתר. לפיכך גם נאשם 2 אמר לשירות המבחן כי לא היה שותף ליידי בקבוק התבערה, ואין ללמוד מכך כי לא לקח אחריות מלאה על מעשיו. התסקיר שנערך בעניינו של נאשם 2 הינו חיובי ומתאר אדם נורמטיבי, ביחס אליו התקבלו דיווחים חיוביים מצד המורה שלו, אביו והמעסיק שלו. כמו כן, הוא הביע חרטה והפיק את הלקח ממעצרו הממושך. לפיכך, סבור הסנגור כי העונש הראוי הוא מקסימום 18 חודשי מאסר.

6. נאשם 1 אמר לבית המשפט כי הוא למד לקח ולא יחזור על מעשיו. נאשם 2 אמר כי הוא מסתפק במה שאמר סנגורו.

תסקירי שירות המבחן

7. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של נאשם 1 עולה כי הינו כבן 21 שנים, יליד 9.4.1995, רווק, בן למשפחה נורמטיבית, עד למעצרו התגורר בבית הוריו בשכונת עיסאווייה ועבד כ - 7 חודשים במרכול, ללא עבר פלילי. נאשם 1 הודה בביצוע העבירות, אך שירות המבחן התרשם כי הוא מתקשה לקבל אחריו על מעשיו, גישתו שטחית ומצומצמת והוא מתקשה להכיר במשמעות מעשיו והשלכותיהם. הוערך כי נאשם 1 נוטה במצבי לחץ להיגרר אחרי אחרים, מתקשה לזהות מצבי סיכון, להציב גבולות לעצמו ולפעול בשיקול דעת. הומלץ על הטלת עונש הרתעתי מוחשי.

8. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של נאשם 2 עולה כי נאשם 2 הינו כבן 20.9 שנים, יליד 1.9.1995, רווק, בן למשפחה נורמטיבית, למד חשמלאות עד תחילת שנת 2013, עת נעצר בתיק אחר, בהמשך עבד בעבודות ניקיון עד למעצרו בתיק זה. בעברו הפלילי הרשעה בניסיון תקיפת שוטרים בנסיבות מחמירות וניסיון חבלה במזיד שביצע בשנת 2013, בגין נדון בחודש ספטמבר 2014 ל - 4 חודשי עבודות שירות, 3 חודשי מאסר על תנאי וקנס. נאשם 2 הודה בביצוע העבירות, אך שלל מניע אידאולוגי וטען כי לא ידע שמדובר בארגון טרוריסטי. נאשם 2 הכחיש מעורבות באירועים של זריקת בקבוקי תבערה. שירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית בעניינו.

דין

9. המעשים בהם הורשעו הנאשמים הינם חמורים. הנאשמים הצטרפו בגיל צעיר לפעילות בארגון טרור ממניעים אידאולוגיים לאומניים. נאשם 1 הצטרף בשנת 2010 כשהיה כבן 15 שנים ונאשם 2 הצטרף בשנת 2012, בטרם הגיעו לגיל 17. הנאשמים היו פעילים בארגון וחברותם בו היתה ממושכת והתפרסה על פני מספר שנים, עד למעצרים באמצע שנת 2015. הנאשמים היו מודעים היטב למעשיהם הן בהצטרפותם לארגון והן בהשתתפותם במפגשים ובפעילויות השונות של החוליה בה פעלו, במסגרתה הנחה אותם מפקד החוליה, החדיר בהם תכנים ומטרות ואף הנחה אותם כיצד לנהוג במקרה בו יתפסו על ידי כוחות הביטחון. טענת ההגנה, לפיה פעילות הנאשמים בארגון היתה בעלת אופי "אזרחי" והנה נסיבה לקולה - דינה להידחות. הכלל הנוהג בפסיקה הוא כי פעילות של ארגון טרור הנה פעילות אסורה גם כאשר היא כוללת מעשים לגיטימיים לכאורה (ר': ע"פ 1784/14 **עאשור נ' מדינת ישראל** (2015); ע"פ 2550/14 **חמדיה נ' מדינת ישראל** (2015)). חברות הנאשמים בארגון טרור ופעילותם במסגרת ארגון זה, ארגון העוסק בחתירה תחת יסודות קיומה של מדינת ישראל, פוגעת בערכים של ביטחון המדינה, ריבונותה ושלטון החוק. בעבריות על רקע אידאולוגי לאומני, שיקול ההרתעה מקבל את הבכורה מבין שיקולי הענישה (ר': ע"פ 1163/07 **אבו חדיר נ' מדינת ישראל** (2007)) והפסיקה הנזכרת שם). חברותם של הנאשמים בארגון הטרור היתה ברובה בעת שהיו קטינים. עם זאת, גם כאשר עסקינן בקטינים, שיקולי השיקום עלולים לאבד את מעמד הבכורה ולהידחות מפני שיקולי גמול או הרתעה במקרים בהם חומרת העבירה מצדיקה זאת (ר': ע"פ 8164/02 **פלוגי נ' מדינת ישראל**; (ע"פ 1776/10 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (2010)). מתחם הענישה בעבירה של **חברות בארגון טרור** בנסיבות המקרה דן נע בין 10 חודשי מאסר בפועל ל - 24 חודשי מאסר בפועל.

הנאשמים לקחו חלק גם בטרור עממי בדרך של השתתפות בהתפרעויות, תוך ידיו אבנים ובקבוקי תבערה לעבר כוחות הביטחון או יעדים יהודיים. **באשר לעבירות** הנוספות שביצע כל אחד מהנאשמים, מתחם הענישה בעבירות **ידיו אבנים** על רקע לאומני על ידי צעירים על סף בגירות הוא רחב, נוכח ריבוי המקרים והפסיקה הרבה, ונע בין 8 חודשי מאסר בפועל ועד ל - 30 חודשי מאסר בפועל. מתחם הענישה על מעשה בודד של **זריקת בקבוק תבערה** אחד (ללא ייצורו) נע בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל.

10. **נאשם 1** יידה אבנים ושני בקבוקי תבערה לעבר ג'יפ משטרתי במהלך השתתפותו בהפרת סדר ביום בו בערה העיר ירושלים בעקבות רצח הנער מוחמד אבו חדיר ז"ל. השתתפותו של נאשם 1 באירוע זה היתה פעילה, נמשכה על פני כשעה וחצי והסלימה. בתחילה יידה אבנים ובהמשך יידה שני בקבוקי תבערה. את מעשיו ביצע נאשם 1 בתעוזה, בעת שהיה למעלה מגיל 19 ובד בבד עם חברותו בארגון הטרור. כמו כן, מדובר בהשתתפות באירוע שמתרחש באופן ספונטני יחסית, כתוצאה מלהט הרוחות באותו יום ספציפי בירושלים, ובניגוד לטענת ההגנה לפיה מדובר בנסיבה לקולה הטמונה בהעדר תכנון מראש - לאירוע זה נלוות חומרה רבה, הנובעת מהאופן הקל והנמהר בו אירועים ספונטאניים כאלה מתרחשים אד-הוק, ומהקושי בהשתלטות כוחות הביטחון על התרחשות אירועים כאלה. החומרה הנלוות לידי אבנים ובקבוקי תבערה בנסיבות אלה מתגבשת גם נוכח הביצוע בצוותא ביחד עם ההמון המתפרע: "**העזרה ההדדית והעידוד ההדדי שפורעים עוזרים ומעודדים איש את רעהו יש בהם אפקט סינרגטי, והסיכון לשלום הציבור גובר והולך**" (דברי כב' השופט מ' חשין בבש"פ 7171/00 **מדינת ישראל נ' חאמד**, פ"ד נד(4) 729, 731-732 (2000)).

11. נאשם 2 יידה אבנים לעבר תחנת דלק, בעת שחבריו מיידים בקבוקי תבערה לכיוון יעד זה. במעשיו עודד נאשם 2 את האחרים ותמך בהם במטרה לסייע בהצתת תחנת הדלק, ובנסיבות אלה תש כוחה של טענת סנגורו, לפיה היה

מרוחק מהמקום ולא נגרם נזק ממעשיו. הנזק הצפוי מידידי אבנים או בקבוקי תבערה הינו בעל פוטנציאל קטלני, ופוגע בערכים המוגנים של שמירת הסדר הציבורי, בטחון הציבור והגנה על גופם וחיייהם של כוחות הביטחון. החומרה בעבירת יידידי האבנים מצאה ביטוי בפסיקה ובענישה בהתייחסות אליה כאל שימוש בנשק קר: **"אין צריך להרחיב בדברים על כך שהשלכת אבנים עלולה לגרום לתוצאות הוות אסון. היא עלולה להביא לתאונה שסופה מר. אכן, "אבנים - פגיעת רעה, והמיידיה אותן יכול רק לשער את מידת הפגיעה, העלולה להגיע חלילה כדי מחיר דמים, והיו דברים מעולם"** (ע"פ 5371/14 פלוני נ' מדינת ישראל (2014), המפנה לע"פ 8639/13 אלדבס נ' מדינת ישראל, (2014) וע"פ 7140/13 פלוני נ' מדינת ישראל (2014)). בנוסף על כך, חודשים ספורים לפני כן, הציע נאשם 2 ביוזמתו לשמש תצפיתן לפעילותם של ארבעה אחרים שהיו מצויידים בבקבוקי תבערה, ליווה מנקודת התצפית את תנועתם לכיוון היעד בו בחרו לפגוע, בית כנסת בשכונה יהודית, במטרה לסייע להם להצית את המקום ולהזהיר מפני הגעה של כוחות ביטחון למקום. שלא כטענת ההגנה, לפיה נאשם 2 ביקש להרחיק את עצמו מהמקום, נאשם 2 הודה כי ביוזמתו הציע לחבורה לשמש תצפיתן ולסייע בידם להשלים את מזימתם. מעשה זה בוצע בתחכום, לאחר תכנון ומראש, ותוצאותיו כללו גרימת נזק לבית הכנסת. ודוק, נזק זה יכול היה להיות חמור פי כמה. יוסף כי נאשם 2 ביצע את שני האישומים הנוספים בעת שהיה בגיר.

12

12. בתסקירי שירות המבחן תוארו הנאשמים כצעירים נורמטיביים שעד למעצרו תפקדו באופן תקין וסדיר במסגרות העבודה והלימודים, גדלו במשפחות נורמטיביות שומרות חוק, שתוארו כמתפקדות ותומכות. ברם, לא היה בכך כדי למנוע מהם מלהשתתף במעשים חמורים, הכוללים התפרעות ויידידי אבנים, שהם רחוקים מאוד מאורח חיים נורמטיבי. תופעה זו מתרחשת חדשות לבקרים במקומותינו, ואין בה חדש. בנסיבות אלה יש ליתן משקל רב להרתעה האישית והציבורית על מנת לקעקע את תופעת יידידי האבנים, בבקבוקי התבערה וההתפרעות. הענישה המתונה בעניינם של קטינים בעבירות מהסוג הנדון לא השיגה עד כה את מטרת ההרתעה: **"יידידי אבנים הוא שימוש בנשק קר, שלמרבה הדאבה כבר גבה את מחירו גם בחיי אדם. תופעה זו שכיחה במקומותינו, ולרוב נוטלים בה חלק צעירים הפועלים מטעמים של השקפת עולם. עקב גילם הצעיר של המבצעים נהגו בהם בתי המשפט תקופה ארוכה בדרך של ענישה מתונה, אולם נראה שיש מי שראה בכך גישה מקלה, ועל כן לא השיגה אותה ענישה את מטרת ההרתעה"** (ע"פ 1777/11 פלוני נ' מדינת ישראל (2011)). כמו כן, לא למותר לציין כי שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינם של הנאשמים.

13. נאשם 1 הודה בביצוע העבירות ואין לו עבר פלילי, הוא הביע חרטה בפני בית המשפט והבטיח להימנע מהישנות מעשים אלה. יחד עם זאת, כעולה מתסקיר שירות המבחן, האחריות שקיבל על מעשיו אינה מלאה. הוא נוטה לצמצם את חלקו, מתקשה להכיר במשמעות מעשיו והשלכותיהם ובאופיו נוטה להיגרר אחרי אחרים במצבי לחץ. על כן, נדרש עונש הרתעתי מוחשי בעניינו.

14. נאשם 2 קיבל אחריות חלקית בלבד. לנאשם 2 עבר פלילי בגין עבירות ניסיון להיזק לרכוש במזיד וניסיון לתקיפת שוטר ע"י שלושה או יותר, שביצע ביום 21.1.13, עת היה כבן 17.4 חודשים, על סף בגירות, כשיידה מספר אבנים בצוותא מגג בנין בעיסאווייה לעבר נידת משטרתית. בשנת 2014 שב לבצע עבירות, כפי שהודה שאישום הרביעי

והשישי. יש לזכור כי באישום השישי הורשע בעבירות סיוע אך קיים לו עבר פלילי רלבנטי.

15. **התוצאה** היא שאני מרשיע הנאשמים בעבירות אותן נקבע כי עברו ואני גוזר על הנאשמים, בגין כלל האירועים, כלהלן:

א. **נאשם 1** - מאסר בפועל לתקופה של 40 חודשי מאסר. תחילת מאסרו מיום מעצרו.

ב. **נאשם 2** - מאסר בפועל לתקופה של 44 חודשים. תחילת מאסרו מיום מעצרו.

ג. על כל אחד מהנאשמים מאסר מותנה לתקופת 12 חודשים והתנאי הוא שהנאשמים לא יעברו עבירה מסוג פשע בתוך שלוש שנים מיום שחרורם ממאסר.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י' סיוון תשע"ו, 16 יוני 2016, במעמד ב"כ המאשימה, באי כוח הנאשמים והנאשמים עצמם.

רפי כרמל, שופט